

LUMOS

Pomáháme dětem. Nabízíme řešení.

Search 'Lumos'

wearelumos.org

@Lumos

Vyhodnocování potřeb dětí

Mgr. Hana Solařová
Mgr. Jindřich Racek
Lumos

Praha
22.dubna 2015

Veřejné služby

Škola, zájmové kroužky, komunita

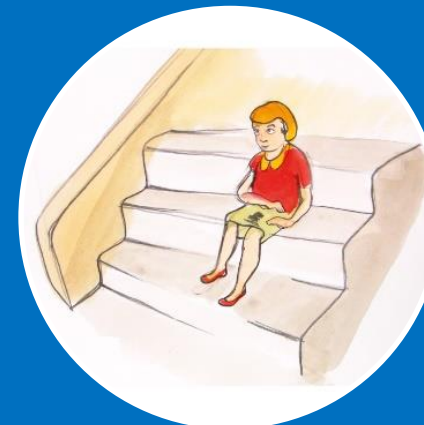
PREVENCE

Služby podpory

Krátkodobé a střednědobé intervence

**PODPORA DÍTĚTE
A RODINY**

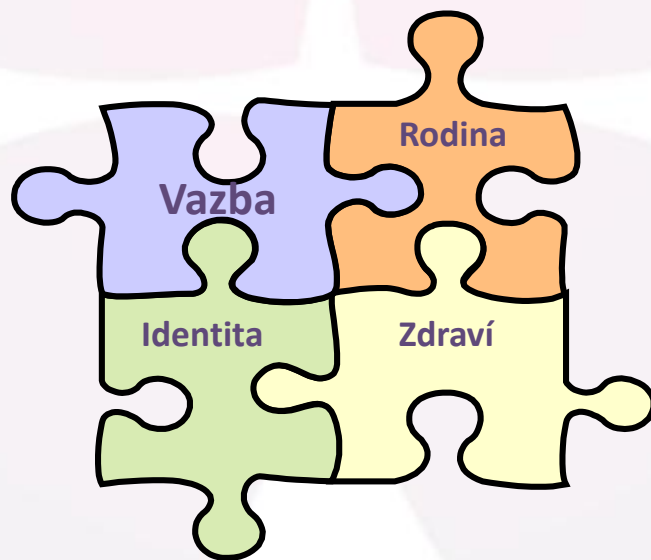
Orgán sociálně právní ochrany dětí

*Výchovná opatření, Náhradní rodinná péče,
Ústavní výchova*

SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANA DĚTÍ

MÍRA ZÁVAŽNOSTI

Vyhodnocování potřeb vede k pozitivní změně v životě dítěte

Co je vyhodnocování potřeb dětí

- Proces zjišťování naplnění potřeb dítěte v souvislostech s rodičovskou kapacitou, rodinou a prostředím
- **Vyhodnocování potřeb dětí a situace rodiny je dovednost**

Právní rámec

- Úmluva o právech dítěte
- Evropská deklarace WHO o zdraví dětí a mladých lidí s mentálním postižením
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením
- Národní strategie ochrany práv dětí „Právo na dětství“
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí
- Prováděcí vyhláška k zákonu o sociálně-právní ochraně dětí (č.473/2012Sb)

Legislativní ukotvení

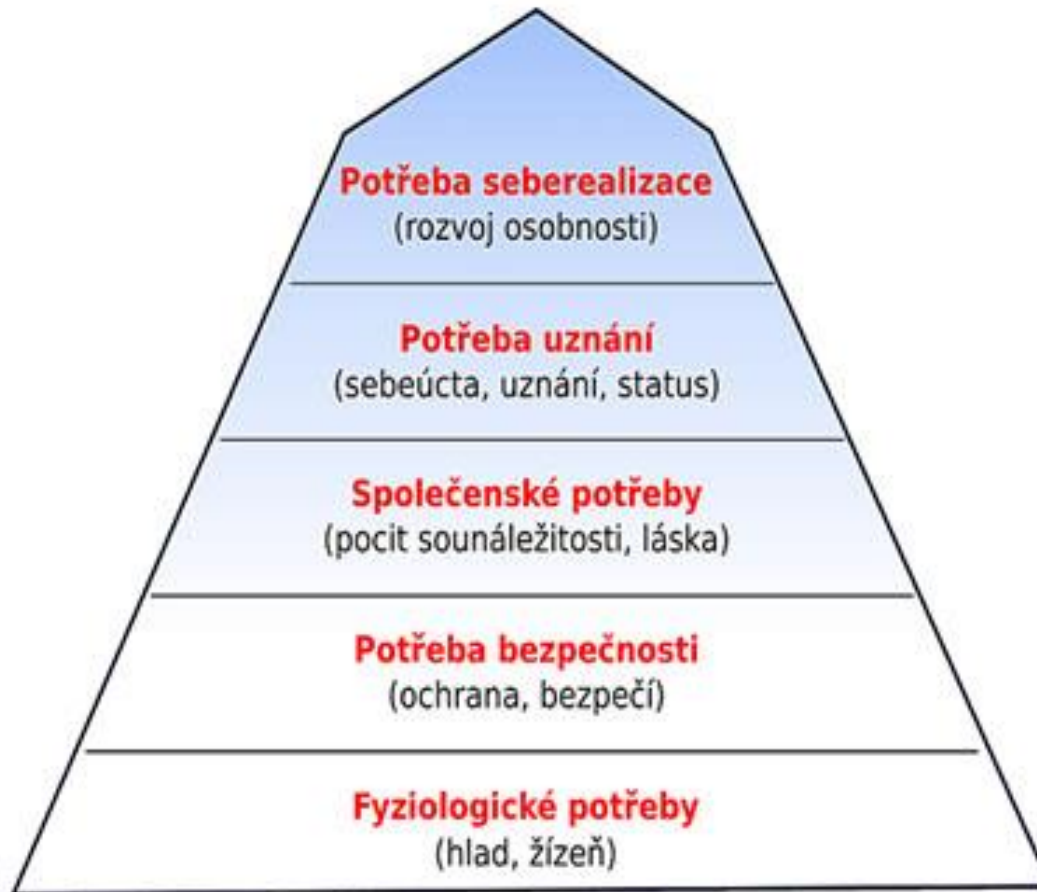
- **MPSV** – sociálně právní ochrana – OSPOD, NRP
- **MPSV** – sociální služby, děti se zdravotním postižením
- **MŠMT** – dětské domovy, diagnostické ústavy, dětské domovy se školou, výchovné ústavy a střediska výchovné péče
- **MZ** – kojenecké ústavy
- **MS** - soudy

Z čeho vycházíme:

- „Každé dítě má právo vyrůstat v rodině“
- „Rodina je nejlepší místo pro vývoj dítěte“
- Z teorie potřeb
- Z teorie attachmentu – vztahové vazby

Maslowova pyramida potřeb

Potřeby podle Pesso Boyden System Psychomotor

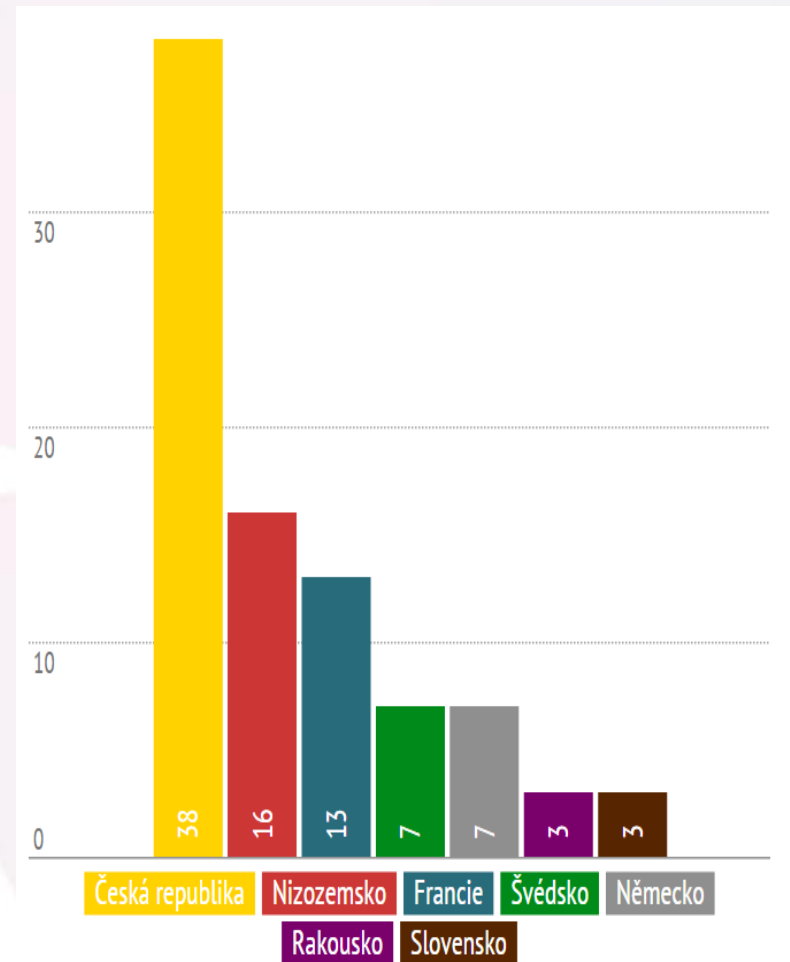
- Potřeba místa
- Potřeba sycení (výživy)
- Potřeba bezpečí (ochrany)
- Potřeba podpory
- Potřeba limitu (hranic)

Dopady institucionalizace

- Každý neuron v mozku narozeného dítěte může během prvních několika let života vytvořit tisíce nervových spojení. Kolik nervových spojení se vytvoří, však závisí na tom, jak stimulující je prostředí, v kterém se kojenec nachází.
- Pokud dítěti chybí podpůrný vztah s primárním pečovatelem, proces rozvoje nervových spojení je tím silně ovlivněn.

Dopady institucionalizace

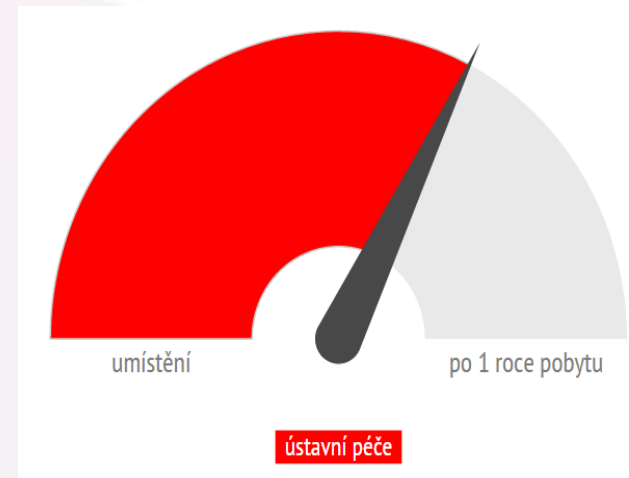
- Zejména pro děti do 3 let, které nemohou vyrůstat ve vlastní rodině, je vhodnější náhradní rodinná péče než ústavní péče.
- Vzhledem k negativním dopadům ústavní péče na děti do 3 let došlo k výraznému omezení umístování malých dětí do ústavní péče v řadě evropských zemí, včetně všech našich sousedů – Německa, Rakouska, Slovenska a Polska.

Děti do 3 let v ústavní péči v přepočtu na 100 tisíc dětí do 3 let

Výzkum na dopady institucionalizace

- Výzkum v USA (z roku 2002): děti se stejnými charakteristikami a rodinnou situací byly umístěny do pěstounské péče a ústavní péče.
- Přestože ústavní péče měla velmi vysokou kvalitu - ve většině zkoumaných ústavních zařízení bylo celkem pouze 8 dětí a na jednoho pracovníka připadaly pouze 2 děti – **dosahovaly přibližně po roce od umístění do péče děti umístěné v pěstounské péči lepších výsledků v komunikaci, socializaci, kognitivním i motorickém vývoji, než děti umístěné v ústavních zařízeních.**

Dopady institucionalizace

- Vide Center on the Developing Child, Harvard University
- <https://youtu.be/Ti52jSkbOFo>
- <https://youtu.be/pyXh8w-h1ww>
- https://youtu.be/9YdekVk_Dyw

Attachment – vztahová vazba

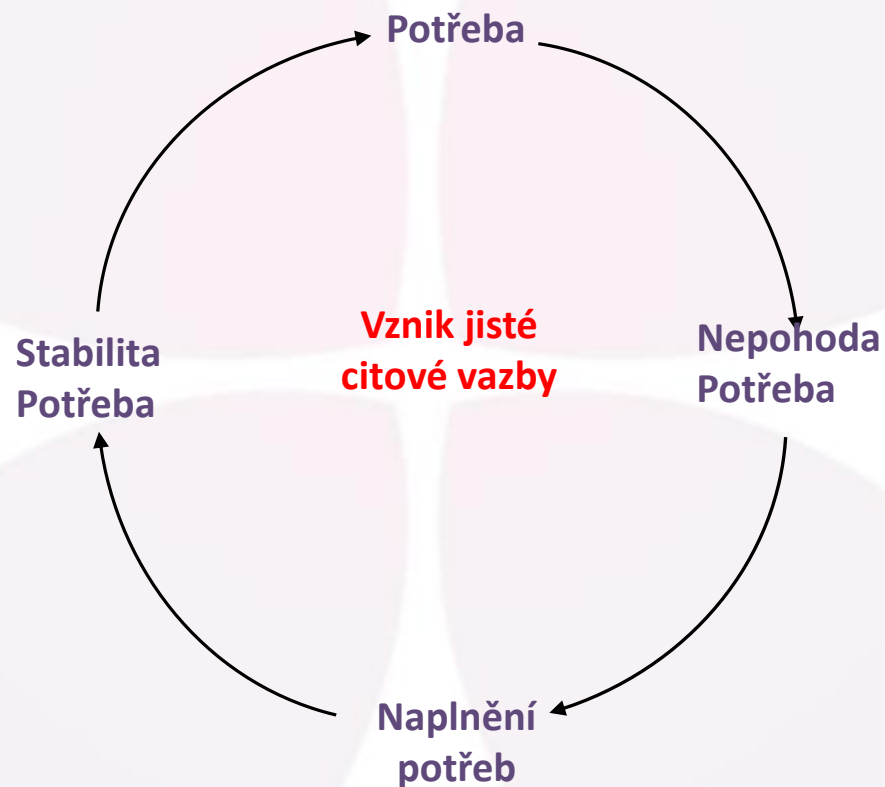
- Citové připojení dítěte k pečovateli
- Vytváří se vztah
- Vzniká v interakci
- Vzniká jenom tehdy pokud dítě tráví dostatek času s jednou pečující osobou

Jak teorie attachmentu vznikla

- John Bowlby (1907-1990) – teorie formulována v roce 1969
- Mary Ainsworth (1913-1999)
- inspirace v etologii
- K. Lorenz (imprinting)
- H. Harlow („opičky“)
- inspirace v pozorování deprivovaných dětí v ústavní péči
- později doplněno o poznatky neurofyziologů (B. Perry), dětských psychologů (Matějček, Langmeier, Main, Hašto,...)

Jak vzniká vztahová vazba?

Typy vazeb

- Typy vazeb:
  - Jistá
  - Nejistá
- Jistá vazba:
  - Dítě se cítí bezpečně
  - Projevuje důvěru pečovatелům
  - Vnímá svět jako dobrý

Attachment - videa

- 7 magických roků
([http://www.navrat.sk/sedem magickych rokov](http://www.navrat.sk/sedem_magickych_rokov))
- www.navrat.sk
- John Bowlby – Vazba, Portál.
- John Bowlby – Odloučení, Portál.
- John Bowlby – Ztráta, Portál.
- Petra Vrtbovská: O ztraceném dítěti a cestě do bezpečí, SCAN 2010

Zákon č. 359/1999 Sb.

§ 10 odstavec 3 písmeno c

Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen:

- c) **pravidelně vyhodnocovat situaci dítěte a jeho rodiny**, a to zejména z hlediska posouzení, zda se jedná o dítě uvedené v § 6, podle druhu a rozsahu opatření nezbytných k ochraně dítěte, a poskytovat pomoc rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte,
- d) zpracovat na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny podle písmene c) **individuální plán ochrany** dítěte, který vymezuje příčiny ohrožení dítěte, stanoví opatření k zajištění ochrany dítěte, k poskytnutí pomoci rodině ohroženého dítěte a k posílení funkcí rodiny a stanoví časový plán pro provádění těchto opatření, a to ve spolupráci s rodiči nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dítětem a odborníky, kteří se podílejí na řešení problému dítěte a jeho rodiny

Prováděcí vyhláška k zákonu o sociálně-právní ochraně dětí (č.473/2012Sb)

§ 1 Zaměření a rozsah vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny

Vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny vychází z individuálního přístupu k dítěti a provádí se na základě

a) vyhodnocování situace dítěte, které zahrnuje

1. zjištění míry ohrožení práv a zájmů dítěte,
2. vymezení sociálních, zdravotních nebo jiných rizik, kterým je dítě vystaveno,
3. posouzení úrovně tělesného a duševního vývoje dítěte s ohledem na věk dítěte,
4. zhodnocení průběhu vzdělávání dítěte a předpokladů k dalšímu vzdělávání,
5. určení a posouzení individuálních potřeb a zájmů dítěte,
6. vymezení vlastností a určení schopností dítěte, popřípadě předpokladů k jejich získání,
7. zjištění a zohlednění názoru a přání dítěte s ohledem k věku dítěte a jeho rozumové vyspělosti,
8. další skutečnosti nezbytné pro hodnocení situace dítěte v konkrétním případě,

Prováděcí vyhláška k zákonu o sociálně-právní ochraně dětí (č.473/2012Sb)

§ 1 b) vyhodnocování situace rodiny, které zahrnuje

1. analýzu situace rodiny a rodinného prostředí,
2. analýzu příčin krize v rodině,
3. zhodnocení vztahu rodiče a dítěte,
4. určení potřeb rodiny,
5. určení možností rodiny, především vztahových, ekonomických a sociálních,
6. určení výchovných kompetencí a předpokladů rodičů k výchově dítěte a zhodnocení možných rizik ve výchově dítěte,
7. posouzení materiálních a finančních podmínek života rodiny,
8. další skutečnosti nezbytné pro hodnocení situace rodiny v konkrétním případě,

Prováděcí vyhláška k zákonu o sociálně-právní ochraně dětí (č.473/2012Sb)

§ 1 c) vyhodnocování širšího prostředí rodiny, které zahrnuje

1. určení možností v širší rodině, včetně vztahových, ekonomických a sociálních možností a jejich využitelnost pro rodinu,
2. určení možností v širším sociálním prostředí rodiny, včetně dostupnosti a kvality sociálních, zdravotních, výchovně-vzdělávacích a komunitních služeb a bezpečnosti lokality,
3. další skutečnosti nezbytné pro hodnocení širšího prostředí rodiny v konkrétním případě.

§ 2 Obsah individuálního plánu ochrany dítěte

(1) Individuální plán ochrany dítěte obsahuje

- a) popis příčin ohrožení dítěte a důvody zahájení sociálně-právní ochrany,
- b) cíle navržených opatření, prostředky k jejich dosažení a ukazatele účinnosti jednotlivých opatření,
- c) rozsah navržených opatření nezbytných k ochraně dítěte a poskytnuté pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte,
- d) způsob naplňování navržených opatření, práv a zájmů dítěte v rozsahu sociálně-právní ochrany,
- e) metody práce s rodinou a rozsah intervencí a pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte při péči o dítě a při jeho výchově, které zahrnují
  1. posílení úlohy a funkce rodiny,
  2. rozvíjení pečovatelských a výchovných schopností rodiny,
  3. pomoc při sociálním začleňování rodiny,
  4. poskytování pomoci dětem umístěným v náhradní péči a jejich rodinám, poskytování pomoci osobám pečujícím a osobám v evidenci,
  5. posílení kompetencí rodiny v oblasti vzdělávání, přípravy na vyučování a motivace ke vzdělávání,
- f) postup spolupráce orgánu sociálně-právní ochrany s ostatními orgány veřejné moci a dalšími fyzickými osobami a právníckými osobami zapojenými do řešení situace dítěte,
- g) rozsah spolupráce rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte s orgány sociálně-právní ochrany a dalšími fyzickými osobami, právníckými osobami a orgány veřejné moci zapojenými do řešení situace dítěte,
- h) časový plán pro provádění konkrétních opatření sociálně-právní ochrany,
- i) způsob hodnocení a ověřování plnění navržených opatření nezbytných k ochraně dítěte ze strany rodičů, jiných osob odpovědných za výchovu dítěte, orgánů sociálně-právní ochrany a dalších fyzických osob, právníckých osob a orgánů veřejné moci zapojených do řešení situace dítěte, a návrh dalších potřebných opatření nezbytných k ochraně dítěte,
- j) plán vzdělávání dítěte a plán přípravy na budoucí povolání a osamostatňování se,
- k) plán přípravy blížícího se výstupu dítěte z náhradní péče,
- l) způsob sledování fungování rodiny po ukončení práce s rodinou.

Prováděcí vyhláška k zákonu o sociálně-právní ochraně dětí (č.473/2012Sb)

- Definuje v příloze č. 1 standardy kvality sociálně-právní ochrany dětí pro orgány sociálně-právní ochrany dětí
- Kritéria 9c) a 9d) definují povinnost vyhodnocovat a individuálně plánovat

Standard č. 9

Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte

- 9c) Orgán sociálně-právní ochrany provádí u všech případů, zejména v okamžiku zavedení dítěte do evidence dětí uvedených v § 54 zákona, **základní vyhodnocování** potřeb dítěte a situace rodiny (dále jen „vyhodnocování“), **zaměřené na skutečnost, zda se jedná o dítě uvedené v § 6 a § 54 písm. a) zákona, o dítě uvedené v § 54 písm. b) zákona, nebo o dítě zařazené do evidence dětí z jiného důvodu. Jestliže ze závěru vyhodnocování vyplývá, že se jedná o dítě uvedené v § 6 zákona, provádí orgán sociálně-právní ochrany podrobné vyhodnocování.**

Standard č. 9

Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte

- 9d) Orgán sociálně-právní ochrany zpracovává v případě, kdy provedl podrobné vyhodnocování se závěrem, že se jedná o dítě uvedené v § 6 zákona, individuální plán ochrany dítěte, podle potřeby jej přehodnocuje a následně jej uzavírá.

Standard č. 9

Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte

- 9b) Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje služby potřebné pro jednání s osobami se specifickými potřebami, nebo má dojednanou spolupráci s fyzickými osobami a právníckými osobami, které tyto služby zajistí externě.

Na koho se vyhodnocování vztahuje

všechny děti dle § 6 zákona 359/1999 Sb. o SPOD

§ 6

Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

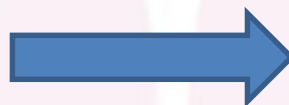
- a) jejichž rodiče
  - 1. zemřeli,
  - 2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti,³⁾ nebo
  - 3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské zodpovědnosti;
- b) které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřením dítěte do její výchovy;
- c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, žijí se prostitutí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem,⁴⁾ opakovaně nebo soustavně páchají přestupky ⁵⁾ nebo jinak ohrožují občanské soužití;

Na koho se vyhodnocování vztahuje

- d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;
- e) na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;
- f) které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;
- g) které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;
- h) které jsou žadateli o azyl odloučenými od svých rodičů, popřípadě jiných osob odpovědných za jejich výchovu;
- „pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí“

Časové ukotvení vyhodnocování

Úvodní vyhodnocení situace
dítěte a jeho rodiny

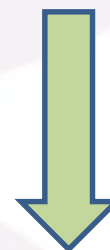
Podrobné vyhodnocení situace
dítěte

Do 30 dnů od ohlášení

Plán podpory
Realizace intervence

7 dnů – není zákonem dané

IPOD
Realizace intervence

30 dnů dle zákona na nové případy
20 – 30 hodin

Časové ukotvení vyhodnocování

V případě akutního ohrožení dítěte (jeho života či zdraví) se vyhodnocování provádí až po prvotní intervenci (opatření, které vede k záchraně života apod.)

Ospod může navrhnout a realizovat intervence do rodiny a podporu dítěte již na základě úvodního vyhodnocení během zjišťování informací pro tvorbu podrobného vyhodnocení a přípravy IPOD.

rodina a prostředí

RODINNÁ
HISTORIE
A FUNGOVÁNÍ
RODINY

ŠIRŠÍ
RODINA

BYDLENÍ

ZAMĚSTNÁNÍ

FINANČNÍ
SITUACE

SOCIÁLNÍ
ZAČLENĚNÍ
RODINY

KOMUNITNÍ
ZDROJE

Cíle vyhodnocování

- objasnit a identifikovat potřeby dítěte a jeho rodiny a zanalyzovat jejich naplňování,
- zjistit silné stránky rodičů/pečovatelů při péči o dítě a nalézt vhodné formy podpory tam, kde rodičovská kapacita nedostačuje k naplňování potřeb dítěte,
- zanalyzovat situaci dítěte v širším kontextu (komunita, širší rodina),
- najít zdroje podpory pro rodinu mimo domácnost (širší rodina, služby v komunitě apod.)
- vytvořit společně individuální plán řešení situace ohroženého dítěte

Principy vyhodnocování

- **Vyhodnocování je založeno na informacích/znalostech** - vývoj dítěte, teorie citové vazby, podpůrné faktory, rizikové faktory, pohled dítěte, sociální vyloučení, využití a zneužití moci, diskriminace.
- **Vyhodnocování je založeno na důkazech** – všechna zjištění, která hodnotitel zaznamenává do rámce, musí být založena na důkazech. Vyhodnocování není možné opřít o domněnky, ale vždy je nutné uvést konkrétní zdroj zjištění.
- **Vyhodnocování je zaměřeno na dítě** – vždy musíme brát v úvahu názor dítěte a vytvořit řadu nástrojů pro použití u dětí, abychom s jejich pomocí dokázali pochopit jejich přání a pocity. Vždy musíme mít na paměti zajištění bezpečí dítěte po celou dobu hodnocení!
- **Informovanost** – všichni účastníci vyhodnocování musí být hodnotitelem informováni o tom, že probíhá vyhodnocování potřeb dítěte. Informovanost se vztahuje též na dítě, a to přiměřeně jeho rozumovým schopnostem.
- **Vyhodnocování je proces, nikoli jednorázové opatření!**

Principy vyhodnocování

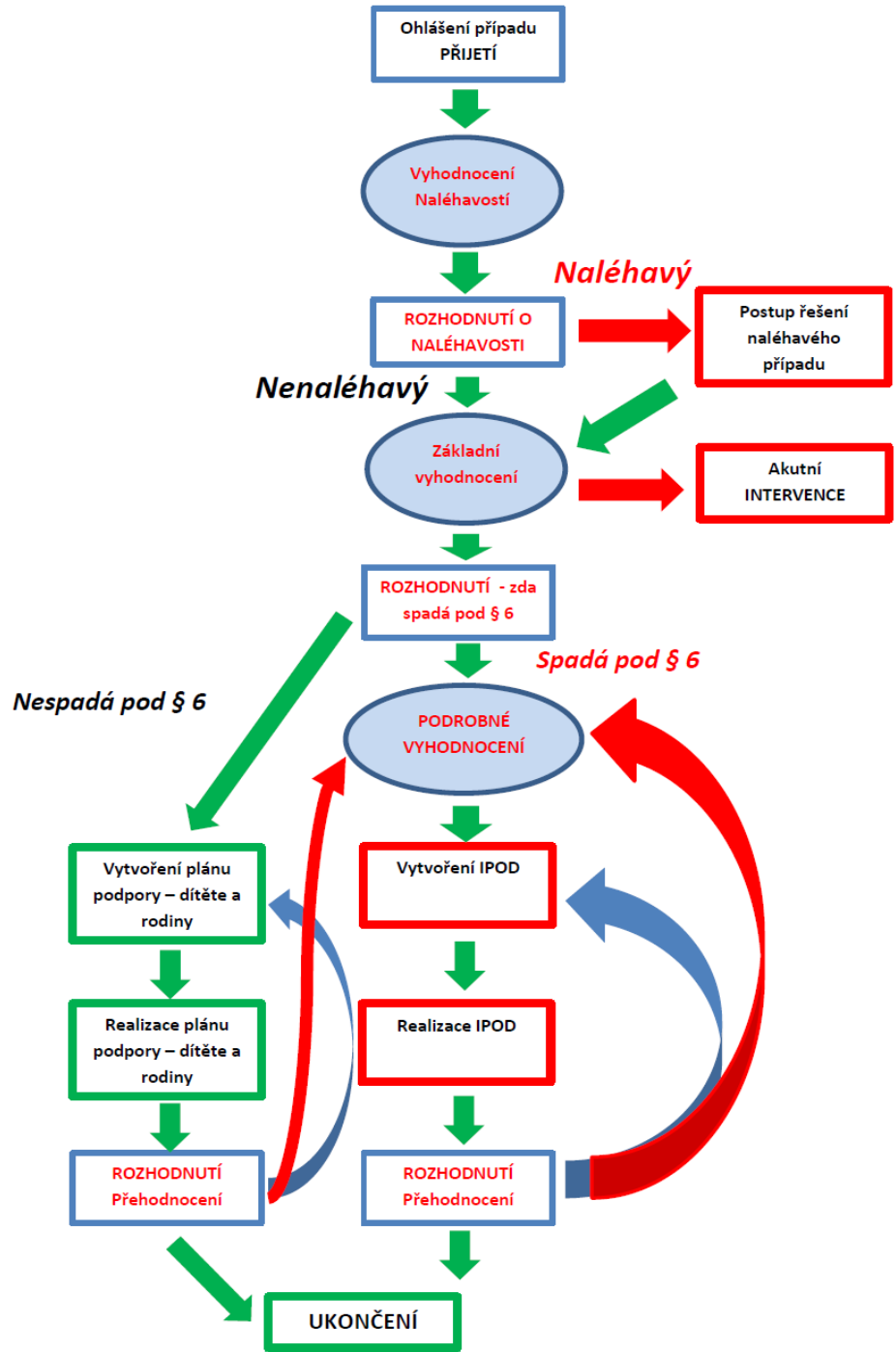
- **Spolupráce** – s rodinou, multidisciplinární
- **Podpora** – hodnocení se zaměřuje na pozitivní aspekty v situaci dítěte a rodiny, nejde jen o zhodnocení situace, ale o podporu rodičů a pečovatelů v jejich obtížné situaci
- **Unikátnost** – každé dítě je unikátní, každé vyhodnocení se tedy týká jen jednoho dítěte, a to i v případě, že se v rodině nachází více dětí (i sourozenců). Na každého sourozence/dítě v rodině je třeba vypracovat samostatné vyhodnocení, ačkoli v některých oblastech budou popisy obdobné, či dokonce shodné.
- **Transparentnost** – vyhodnocovací proces je pro rodinu neustále transparentní, hodnotitel je po celou dobu otevřený, konečný záznam hodnocení (rámeček) není pro rodinu velkým překvapením, ale shrnutím celého procesu spolupráce.
- **Celostní přístup**

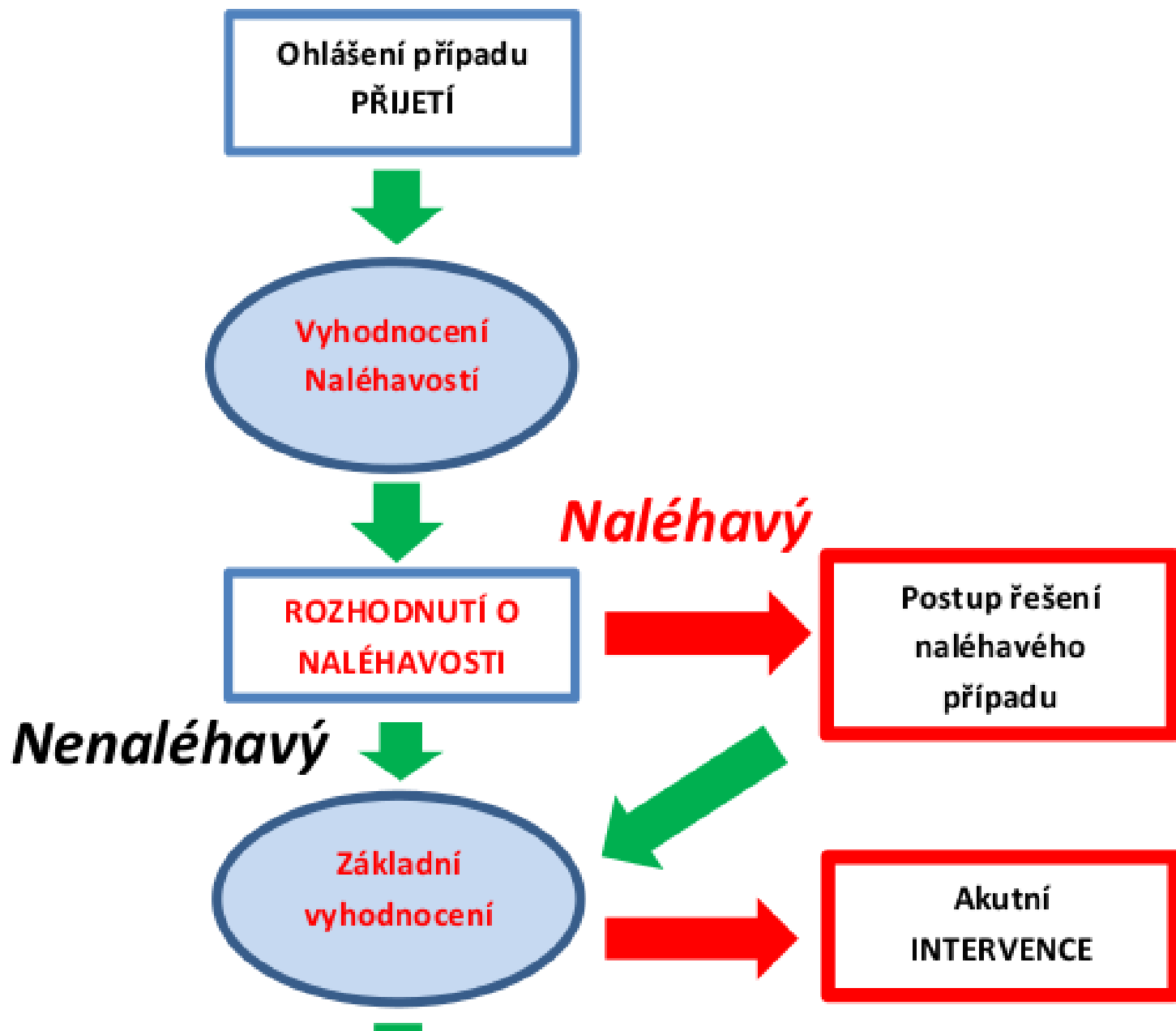
Zdroje vyhodnocování

- Záznamy ze spisu u již evidovaných případů
- Setkání s dítětem
- Setkání s rodinou
- Setkání s pracovníky spolupracujících organizací
  - sociální pracovník, klíčový pracovník, pedagogický pracovník, zdravotní pracovník
- Individuální plán dítěte v sociální službě
- Vzdělávací plán dítěte – škola
- Pozorování
- Odborné zprávy a posudky
- Pomocné škály a dotazníky
- Výstupy z případové konference
- Výstupy z rodinné konference

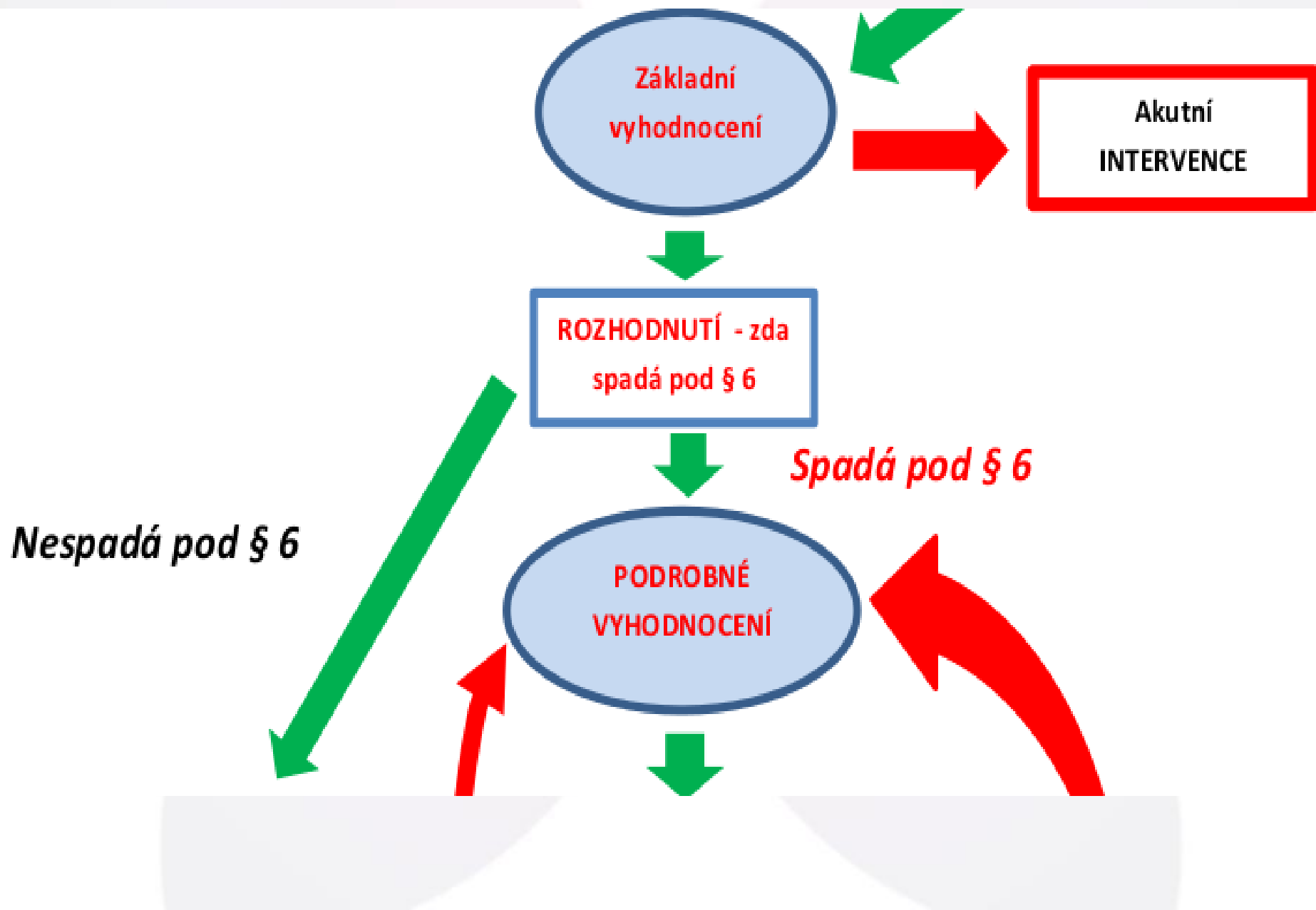

PROCES VYHODNOCOVÁNÍ

Nespadá pod § 6

**ROZHODNUTÍ - zda
spadá pod § 6**

Spadá pod § 6

**PODROBNÉ
VYHODNOCENÍ**

**Vytvoření plánu
podpory – dítěte a
rodiny**

Vytvoření IPOD

**Realizace plánu
podpory – dítěte a
rodiny**

Realizace IPOD

**ROZHODNUTÍ
Přehodnocení**

**ROZHODNUTÍ
Přehodnocení**

UKONČENÍ

Zpráva z vyhodnocování

- Popisná
- Založená na důkazech
- Psaná srozumitelně a tak, aby ji mohl číst rodič, případně dítě
- Hledá pozitivní pohled na dítě a jeho okolí
- Se zprávou by mělo být seznámeno dítě a jeho rodiče a měli by dostat zprávu k dispozici
- Po dohodě s OSPOD a souhlasu rodiny může být zpráva k dispozici spolupracujícím organizacím

Analýza

- Analýza je shrnutím toho nejpodstatnějšího okolo dítěte
- Analýza obsahuje:
  - Pojmenování nenaplněných potřeb dítěte
  - Pojmenování rodičovských kompetencí
  - Zásadní okolnosti situace dítěte a rodiny
  - Ochranné faktory v situaci dítěte
  - Rizika v okolí dítěte
- Z analýzy vycházejí podklady pro případovou konferenci nebo přímo pro individuální plán ochrany dítěte

Individuální plán ochrany dítěte (IPOD)

- jedno dítě = jeden IPOD = jedno vyhodnocování
- u sourozenců je možné použít některé shodné údaje – např. bydlení, finanční zajištění rodiny

Dobře nastavený individuální plán je:

- Konkrétní a realistický
- Má stanoveny měřitelné výstupy
- Jsou stanoveny termíny
- Jsou stanoveny odpovědné osoby
- Srozumitelný

Závaznost IPOD vůči jiným individuálním plánům

- IPOD je „nadřazen“ ostatním IP – DOZP, ZDVOP, zařízení pro výkon ÚV, IP v sociálních službách
- plány nemohou být shodné
- všichni jsou povinni se IPOD řídit

**Některé intervence se provádí již
během vyhodnocování!**

Případová konference

- Facilituje nezávislá osoba
- Účastní se dítě
- Účastní se rodiče
- Účastní se blízké osoby dítěte
- Účastní se všichni důležití pracovníci v okolí dítěte
- Účastní se pracovníci spolupracujících služeb (škola, volnočasové kroužky ,atd.)
- Výstupem případové konference stejně jako vyhodnocování potřeb dítěte je individuální plán

Rodinná konference

- Tento model pro řešení problémů v rodině vznikl na konci 80. let 20. století na Novém Zélandě a postupně se rozšířil i pro řešení dalších rodinných situací – v restorativní justici s mladistvými, v práci s nemocí v rodině apod.
- Vychází z principu ponechání odpovědnosti za vlastní situaci na rodině jako takové
- přináší pouze postupy, které umožňují aktivizovat vlastní rozhodování a zdroje vedoucí k řešení,
- podporuje a zplnomocňuje rodinu (nukleární i širší) v tom, aby si v první fázi řešení svého problému uměla pomoci sama a využila k tomu to nejpřirozenější – sílu, možnosti a zdroje celé rodiny a širšího okolí, využívá tak přirozených vazeb komunity.

Charakteristika rodinné konference

- jde o rozhodovací model (cílem je najít řešení pro dítě v nějak pro něj nevhodné situaci)
- začíná otevřenou, jasně zformulovanou otázkou, která postrádá náznak řešení (tuto otázku klade rodině sociální pracovník dítěte z OSPOD – oddělení sociálně právní ochrany dítěte)
- vlastníkem konference je rodina a její síť (rodina má své členy, zvyky, kulturu, místo, čas, prostor a plán)
- konferenci pomáhá domlouvat a připravovat a organizovat nezávislý a nezaujatý koordinátor (v metodě a postupech proškolený laik)
- rodina má právo na informace, soukromý čas a bezpodmínečné přijetí svého plánu (pokud je pro dítě bezpečný a právně v pořádku)

Zdroje informací o rodinných konferencích

- Hannie van de Horst, Lineke Joanknecht, Rob van Paqee: Rodinná skupinová konference - rodina rozhoduje o tom, jakou pomoc potřebuje - Příručka pro koordinátory rodinné skupinové konference
(http://www.pravonadetstvi.cz/files/files/Rodinne-konference_prirucka-pro-koordinatory.pdf)
- Kateřina Dunovská: Metodika rodinných konferencí - Rodina je odborníkem na svůj život, je na čase ji přizvat. Amalthea 2012.
(http://amalthea.cz/projekty/ostatni/sr_systematizace/vystupy/03010901%20Metodika%20rodinn%C3%BDch%20konferenc%C3%AD.pdf)

Pomáháme dětem. Nabízíme řešení.

Metodika vyhodnocování LUMOS ke stažení on-line

<http://wearelumos.org/media-centre/publications>

Literatura:

- MATOUŠEK O., PAZLAROVÁ H. - *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny v kontextu plánování péče*, Portál 2010, ISBN 978-80-87146-05-7
- PEMOVÁ T., PTÁČEK. R. – *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*, Grada, Nadace Sirius 2012, ISBN 978-80-247-4317-2
- Manuál implementace - VYHODNOCOVÁNÍ SITUACE DÍTĚTE A RODINY A TVORBY INDIVIDUÁLNÍHO PLÁNU OCHRANY DÍTĚTE pro orgány sociálně-právní ochrany – MPSV 2014

http://www.mpsv.cz/files/clanky/18887/manual_071014.pdf

- PEMOVÁ T., PTÁČEK. R. - Orientační hodnocení psychického vývoje pro sociální práci MPSV http://www.mpsv.cz/files/clanky/14811/OH_nahled.pdf
- www.RVZD.cz
- LUMOS - *Vyhodnocování potřeb dětí - Praktický průvodce*, Lumos Foundation / Praha 2014 / Vydání první, ISBN 978-80-260-5521-1

http://wearelumos.org/media-centre/publications?keys=&field_date_value=&field_category_value=All&field_document_description=&field_internal_publication_value_op=or&&page=1

Děkujeme za pozornost

Mgr. Jindřich Racek

jindrich.racek@wearelumos.org

tel.: 777 580 587

Mgr. Hana Solařová

hana.solarova@wearelumos.org

tel.: 777 900 063